

KENRAALINKULMA

RAKENNUSTAPAOHJEET

HYVINKÄÄN KAUPUNKI
TEKNIikka JA YMPÄRISTÖ
KAAVOITUS
15.5.2007
tark. 11.9.2009

SISÄLLYSLUETTELO:

1. OHJEIDEN SOVELTAMISALUE	2
2. SUUNNITTELUOHJEIDEN TARKOITUS	2
3. YLEISTÄ.....	3
4. SUUNNITTELUSSA TARVITTAVIEN PERUSTIETOJEN HANKINTA	4
5. OMAKOTITONTTEJA KOSKEVIA ASEMAKAAVAMÄÄRÄYKSIÄ.....	4
6. RAKENTAMISOHJEET	6
6.1 Rakentamistapaohjeissa osoitettu kerrosluku.....	6
6.2 Rakennuksen sijoitus tontilla.....	6
6.3 Autopaikoitus	8
6.4 Rakennuksen muoto, materiaalit ja väritys	8
6.5 Pihajärjestelyt ja kasvillisuus.....	10
6.5.1 Kevyet rakennelmat pihapiirissä.....	11
6.5.2 Aitaaminen.....	11
6.5.3 Kasvillisuus ja istutukset	12
6.6 Jätehuolto	13
6.7 Postin jakelu	13
6.8 Asumiseen liittyvä muu toiminta.....	14
7. RAKENNUSTOIMINTAAN LIITTYVÄ NEUVONTA	15
RAKENTAMISTAPAOHJEIDEN LIITTEET:.....	16

1. OHJEIDEN SOVELTAMISALUE

Suunnittelualue on pinta-alaltaan noin 27 ha suuruinen ja se sijaitsee Ahdenkallion kaupunginosassa n. 2,5 km päässä keskustasta. Alue tukeutuu Ahdenkallion ja Tanssikallion pientaloalueisiin. Keskustan kaupalliset palvelut ovat n. 2,5 km päässä. Lähin päiväkotikoulu on kilometrin päässä ja koulu on n. 1,5 km etäisyydellä. Liikenteellisesti alue on hyvin saavutettavissa keskustaajaman sisäisessä liikenteessä, sillä alue kytkeytyy suoraan Ahdenkalliontie kautta Pääkadulle, Hämeenkadulle, ja on lisäksi liitettävissä Ahdenkallion kehäkatuun, joka johtaa Suokadulle ja sitä kautta keskustaan.

Kuva 1: suunnittelualueen sijainti.

2. SUUNNITTELUOHJEIDEN TARKOITUS

Tavoitteena on aikaansaada ilmeeltään omaleimainen asuinalue, joka muodostuu tulevien asukkaiden viihtyisäksi ja kodikkaaksi ympäristöksi. Yhtenäiset ohjeet takaavat kaikille samankaltaiset lähtökohdat riippumatta rakentamisaikakohdasta. Rakennustapaohjeet eivät yksin takaa rakennuksen ulkoasun kannalta hyvää lopputulosta, vaan lopputulos riippuu paljon rakentajan omista tavoitteista, niiden sopusoinnusta ympäristöön ja ennen kaikkea suunnittelijan ammattitaidosta. Parhaat ratkaisut oman tontin ja ympäristöön sopivan rakennuksen osalta voidaan löytää pätevän rakennussuunnittelijan avulla.

Rakennustapaohjeita on tarkistettu 11.9.2009 seuraavien korttelien osalta: 382, 383 tontit 1-5, 389 ja 390. Em. korttelien tonteille rakennettavan omakotitalon kerrosluku on muuttunut siten, että se on I. Lisäksi kortteleissa 382 ja 383 (tontit

1-5) omakotitalon pääasiallista harjansuuntaa on muutettu pohjois-eteläsuuntaiseksi.

Rakennustapaohjeet tulkitaan rakennusjärjestyksen mukaan alueella yleisesti noudatetuksi rakennustavaksi.

3. YLEISTÄ

Suunnittelualue rajoittuu länsipuolelta nykyiseen Ahdenkallion pientalovaltaiseen asuntoalueeseen. Etelä- ja luoteispuolella on 1990-luvun loppupuolella rakentunut hirsitaloalue sekä Tanssikallionpuisto, jonka korkein kohta on + 130 m.

Alue on suurimmaksi osaksi hakkuualueutta, joka on vähitellen pusikoitunut. Ahdenkallion pohjoispuolisen osan halkaisee luoteis-kaakkoissuuntaisen harjanne, jolla kasvaa havupuuvaltaista sekametsää. Alueen maaperä on pääosin kalliota tai moreenia, lukuun ottamatta pientä aluetta länsiosassa, joka on silttiä tai hiekkaa sekä keskiosan pienehköä soistunutta aluetta. Alueen korkeuserot vaihtelevat itäosan + 100 m ja luoteisosan + 113 m välillä. Ahdenkallion pohjoispuolista osaa halkoo useampi avo-oja, joka tuo valumavesiä pohjoispuoliselta mäenrinteeltä suunnittelualueen kaakkoisosaa. Pohjois- ja itäpuolella on kuusivaltaista sekametsää ja taimikkoa.

Alueen halki kulkee Ahdenkalliontie, johon liittyy suunnittelualueen itäosassa Linjakatu. Ahdenkalliontien vieressä kulkee 20 kV ilmajohto. Itäpuolella kulkee myös pohjois-eteläsuunnassa 110 kV voimalinja. Lähialueella on rakennettu kunnallistekniikka, johon suunniteltavan alueen kunnallistekniikka tukeutuu. Alueen itäpuolelle on suunniteltu itäistä ohikulkutietä, johon Ahdenkalliontie liittyy. Ohikulkutie toteutuu aikaisintaan ensi vuosikymmenen aikana. Ahdenkallion kehäkatu on suunniteltu jatkettavan pohjoiseen Ridasjärventielle, mikä aiheuttaa lisää läpikulkuliikennettä. Alueen uudet katu- ja liikennejärjestelyt voidaan toteuttaa vaiheittain.

Ahdenkalliontien eteläpuolella sijaitsee kansalaissodassa kuolleen agronomi Ernst Martin Olinin (11.5.1882) muistomerkki. Hän oli Ahdenkallion kartanon tilanhoitaja.

Ahdenkalliontien eteläpuolella sijaitsee esihistoriallinen kiinteä muinaisjäännös, joka on muinaismuistolain nojalla suojeltu. Muinaisjäännös jää asemakaava-alueen ulkopuolelle.

Yleistä tietoa Kenraalinkulman asemakaavasta:

Asemakaava-alueen kokonaispinta-ala on n. 29 hehtaaria, josta erillispientalojen korttelialuetta on 11,3 ha. Rakennusoikeutta AO-alueella on 28 241 k-m². Virkistysaluetta kaava sisältää 6,6 ha. Erillispientalotontteja alueella on kaikkiaan 106 kappaletta. Tonttien koko vaihtelee n. 940 – 1350 m² välillä, keskimäärin ollessa noin 1066 m². Tonttien tehokkuusluku $e = 0,25$, mikä tarkoittaa tonttien rakennusoikeuden olevan noin 235 - 335 k-m² välillä.

Erillispientalokorttelialueita (AO-1) on kaikkiaan 26 kpl ja niihin saa rakentaa yhden asunnon. Kerrosluku vaihtelee kortteleittain ja osin sen sisälläkin johtuen maanpinnan tasoeroista. Osalla tonteista rakennusalat ovat hyvinkin laajoja ja joillakin tarkemmin rajattuja riippuen tontin luonteesta ja sijainnista alueella.

Virkistysalueille (VL) on osoitettu nykyiset ja tulevat kevyen liikenteen reitit. Kenraalikulman asukkaita palvelevalla leikkipuistolle on varattu alue pohjoisosasta. Pääväylien reunoille on osoitettu suojaviheralueet (EV). Mahdollisen Itäisen ohikulkutien viereiselle suojaviheralueelle voi sijoittaa puhtaita kaivuu- ja muita vastaavia maamassoja, joista muodostuu liikennemelua vaimentava meluvalli.

Alueen kokoojakatuna toimii Ahdenkalliontie, johon liittyvät eteläpuoliset korttelit. Alueen pohjoispuoliset korttelit liittyvät Kenraalinkulmantiehen (ent. Linjakatu), joka puolestaan liittyy Ahdenkalliontiehen.

4. SUUNNITTELUSSA TARVITTAVIEN PERUSTIETOJEN HANKINTA

YLEISKAAVA

Keskustaajaman osayleiskaavassa on osoitettu alueeseen kohdistuvat pitkän tähtäyksen suunnitelmat, kuten liikennejärjestelyt, tuleva kaavoitus ym. Yleiskaavaan voi tutustua kaavoitusyksikössä.

ASEMAKAAVA

Asemakaavasta selviää oman tontin lisäksi lähiympäristön kokonaisuus. Asemakaavoihin voi tarkemmin tutustua kaavoitusyksikössä. Rakentamisohjeissa on omakotitontteja koskevat asemakaavamääräykset.

TONTTIKARTTA

Tonttikarttaa tarvitaan asemapiirroksen laatimista varten ja rakennuslupaa haettaessa. Tonttikartasta ja sen liitteistä selviävät mm:

- Tonttia koskevat asemakaavamääräykset.
- Tontin mitat.
- Tonttiin rajoittuvien katujen leveydet ja korkeussuhteet.
- Liittymäviemärin ja vesijohdon sijainti ja korkeustasot.

Tonttikarttaa täydentäviä lisätietoja saa kunnallistekniseltä suunnitteluyksiköltä (mm. katupiirustus, jne.) ja vesihuoltoon liittyviä tietoja vesihuoltoyksiköltä.

RAKENNUSTAPAHTUMAAN LIITTYVÄ MUU NEUVONTA

Rakennusjärjestyksessä annetaan rakentamiseen liittyviä määräyksiä, jotka koskevat mm. lupamenettelyä, rakennustapaa, aitausta, kevyitä rakennelmia, ym. Tämän oppaan lopussa on lueteltu joukko osoitteita, joista saa tarkempia tietoja mm. tontin hankinnasta, asuntolainoista, rakennusluvasta jne.

5. OMAKOTITONTTEJA KOSKEVIA ASEMAKAAVAMÄÄRÄYKSIÄ

AO-1-alueet ovat erillispientalojen korttelialueita, joille saa rakentaa yhden asunnon.

Rakennusoikeus

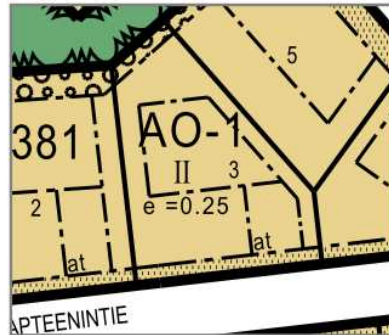
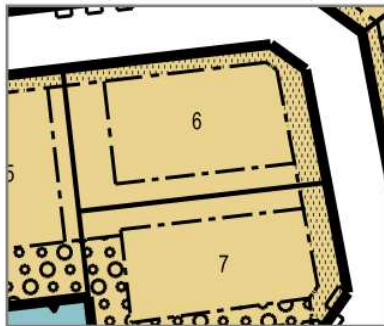
Asemakaava määrää tontille tulevien rakennusten yhteenlasketun kerrosalan seuraavasti: kerrosala on omakotitonteilla 25 % tontin pinta-alasta ($e=0,25$) eli 1000 m²:n tontilla on rakennusoikeutta 250 k-m²:ä (kuva 4).

Rakennusalat

Rakennusalan raja määrittelee alueen, jonka sisäpuolelle rakennus tulee sijoittaa (kuvat 3 ja 4). Osalle tonteista on osoitettu tontin takaosaan erillinen talousrakennukselle varattu rakennusala (t). Enemmän talousrakennuksen rakentamisesta kohdassa "rakennusten sijoitus tontille", kohta 5.1.

Kerrosluku

Asemakaavassa on osoitettu roomalaisella numerolla rakennuksen suurin sallittu kerrosluku. Tässä rakentamistapaohjeessa on täsmennetty tontilla käytettävää kerroslukua; kohta 6.1. Kenraalinkulman alueella kerrosluku vaihtelee kortteleittain (kuva 4).

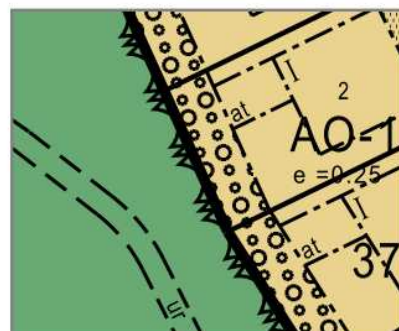
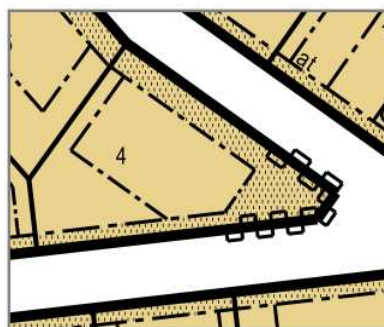

Kuvat 3 ja 4: Ote kenraalinkulman asemakaavasta.

Muut merkinnät

Asuntokadun varteen on osoitettu istutettava tontin osa ja puistoalueita tai pääkatuja vastaan puin ja pensain istutettava tontin osa. Istutuksista enemmän kohdassa "istutukset" sivu 10.

Pääkatujen varrella on ajokieltomerkki, mikä kieltää ajoneuvoliittymän rakentamisen tietyistä kohdista (kuva 5). Viereiset puistoalueet on osoitettu VL-käyttötarkoituserkinnällä sekä reunamerkinnällä (kuva 6). Erillispientalotontteja koskevat muut asemakaavamääräykset selviävät liitteenä olevasta kartasta.

Kuvat 5 ja 6: ote kenraalinkulman asemakaavasta.

6. RAKENTAMISOHJEET

6.1 Rakentamistapaohjeissa osoitettu kerrosluku

Kenraalinkulman alueella kerrosluku vaihtelee kortteleittain ja sitä on noudatettava seuraavasti:

Kerrosluku on **I** kortteleissa **373** (lukuun ottamatta tonttia 4), **375, 377** (lukuun ottamatta tontteja 5 ja 6), **379, 386, 393, 394, 395, 396, 397 ja 398**.

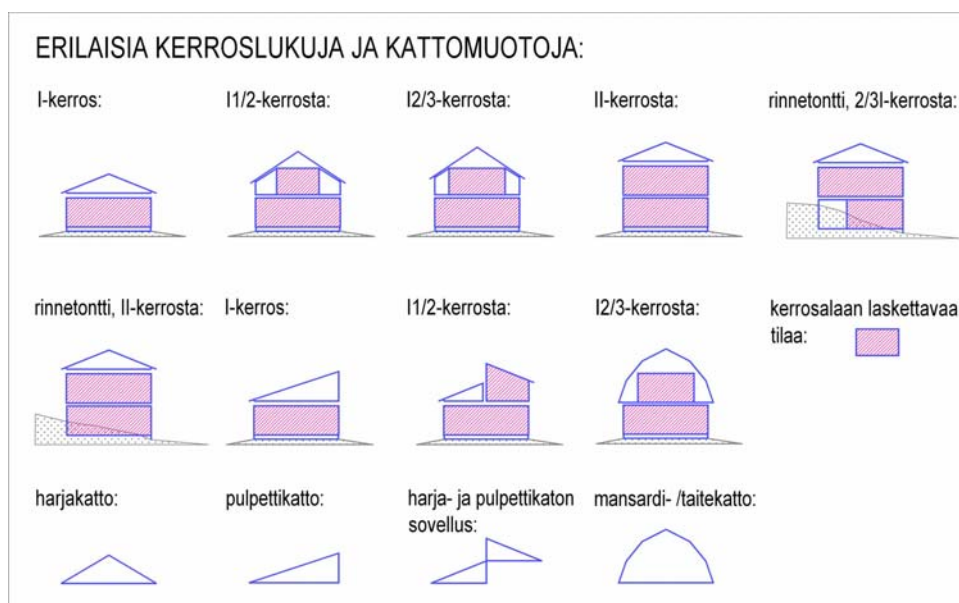
Lisäksi kerrosluku on rajoitettu kaavassa osoitetusta suurimmasta sallitusta kerrosluvusta seuraavissa kortteleissa **382, 383, 389 ja 390**. Kerrosluku em. kortteleissa on **I**.

Kerrosluku on **2/3 I** kortteleissa **373 tontti 4, 376, 377 tontit 5 ja 6, 378 ja 388**.

Kerrosluku on **I 2/3** kortteleissa **384 ja 387**.

Kerrosluku on **II** kortteleissa **374, 380, 381, 383 (tontit 6 ja 7) ja 385**.

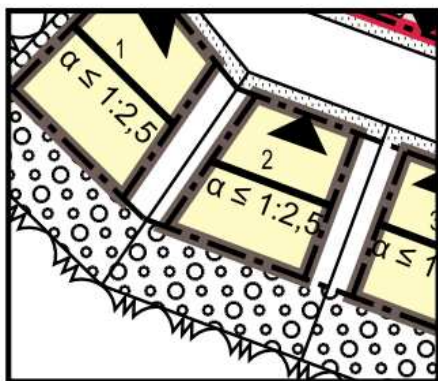
Alla olevassa kuvassa on joitakin esimerkkejä em. kerrosluvuista erilaisen katto-tyypin tai -kaltevuuden omaavissa rakennuksissa.

Kuva 2: tyypillisimmät kerrosluvut ja kattomuodot omakotitonteilla.

6.2 Rakennuksen sijoitus tontilla

Liitteenä olevassa rakentamistapakartassa on osalle tonteista osoitettu nuolella rakennusalan raja, johon rakennus tulee rakentaa kiinni. Lisäksi pääasiallinen harjansuunta on yleensä esitetty sitä ilmaisevalla viivalla (kuva 7).

Kuva 7: ote rakentamistapaohjeen liitekartasta.

Ikkunoiden aukeamissuuntia ja rakennuksen huonetilojen sijoittumista tonttiin ja katuun nähden suunniteltaessa tulee huomioida mm. tontin ilmansuunnat, naapurirakennusten sijoitus, ym. vastaavat tekijät.

Rakennukset on yleensä edullista suunnitella maaston muodon mukaan: esim. rinnetontilla porrastamalla rakennuksen perustuksia ja julkisivuja. Maastonmuoto on huomioitava siten, että vältetään tarpeettomilta täytöiltä ja leikkauksilta. Rinnetonteilla rakennusten lattiapinnat on hyvä porrastaa kahteen tai useampaan tasoon, mikäli täyttöjen tai kaivuuden korkeudet ovat yli 0,5 metriä. Jos pengerrysten kaltevuus on jyrkempi kuin 1:3, on maaston porrastaminen parempi tehdä tukimuurein. Rakennuslupapiirustuksissa on osoitettava maanpinnan olevat ja tulevat korkeudet koko tontin osalta sekä maanpintojen liittyminen naapuritonttien korkeustasoihin. Rakennuksen korkeusasemaa määriteltäessä on huomioitava alimman viemäritäviässä olevan lattiatason korkeus.

Sivulla 14 on havainnepiirros alueesta. Piirros antaa mielikuvan, miten yksittäiset rakennukset saattavat sijoittua suhteessa toisiinsa ja minkä tyyppiseksi alueen kokonaisuus aikanaan muodostuu. Havainnekuvassa rakennusten muoto on viitteellinen.

Rakennuksen sijoituksessa tulee huomioida asemakaavan mukaiset etäisyydet naapuritontista sekä rakennusalat.

Mikäli rakennusala niin sallii saadaan julkisivu tai sen osa, jossa ei ole rakennuksen pääikkunoita, rakentaa vähintään kolmen metrin etäisyydelle tontin rajasta. Sen sijaan julkisivun tai sen osan, jossa on rakennuksen pääikkunoita, tulee olla vähintään viiden metrin etäisyydellä naapuritontin rajasta.

Mahdollinen erillinen talousrakennus, esim. varasto, liiteri yms. rakennetaan yleensä tontin takaosaan varsinaiselle rakennusosalalle.

Myös autosuoja voidaan rakentaa kokonaan erillisenä. Autosuojan saa sijoittaa joko varsinaiselle rakennusosalalle tai erilliselle talousrakennuksen rakennusosalalle. Ks. kohta 6.2 autopaikoitus.

6.3 Autopaikoitus

AO- tontille tulee osoittaa vähintään kaksi autopaikkaa. Toinen autopaikka on lähinnä vieraspaikka. Tonttiliittymän suositeltava leveys on n. 3,5 m. Autopaikoja ei saa sijoittaa tontin istutettavalle osalle. Liittymää suunniteltaessa on myös otettava huomioon katukorkeudet tonttiin nähden sekä valaisinpylväiden, jakokaappien ym. kadunkalusteiden sijainti.

Autosuojaan, johon ajetaan suoraan kadulta, tulee sijaita vähintään viiden metrin etäisyydellä kadun puoleisesta tontin rajasta. Kahden auton autosuoja tulisi sijoittaa kauemmas tontin rajasta niin, että tonttiliittymän leveys säilyy rakennusjärjestyksen sallimassa 4 m:ssä.

Milloin autosuoja rakennetaan asuinrakennuksen kylkeen kiinni, tulee se porrastaa muuhun julkisivuun nähden sisäänpäin, jotta autosuojan ovet tai muu näkymä ei hallitsisi julkisivua.

Tonteilla, joissa erillinen autosuoja sijoitetaan tontin etuosaan, on sen sisäänajo autotalliin/katokseen järjestettävä tontin puolelta, siten ettei ovet tai ajoaukko ole suunnattu suoraan kadulle. Rakennuksen harjan tulee olla kadun suuntainen.

Rinnemaastoon erillinen autosuoja saattaa olla luonteva ratkaisu, jolloin vältetään maaston suuret leikkaukset ja täytöt. Erillisellä autosuojalla voidaan myös rajata piha-alueita. Autosuojan sijoitukseen vaikuttaa lisäksi tontin muoto ja rakennusalan suhde katuun.

Mikäli muualla kuin autosuojassa säilytetään jatkuvasti toista autoa, peräkärryä tai asuntovaunua, tulee jo rakennuksen suunnitteluvaiheessa ratkaista näiden säilytyspaikka. Säilytyspaikan tulee sijaita siten, etteivät nämä esineet hallitse sisään tuloa tontille tai häiritse näkymiä päääikkunoista (omistajan tai naapurin).

6.4 Rakennuksen muoto, materiaalit ja värit

Muoto

Rakennus kannattaa suunnitella perusrungoltaan sellaiseksi, että se istuu hyvin maastoon. Rakennusten muodon jäsentelyssä perusteena voivat olla sisäiset toiminnalliset tekijät, mutta toisaalta siihen vaikuttavat maaston muodot, ilman suunnat sekä pihan muut järjestelyt. Päärakennuksen tulisi olla sopusuhtaisen massoittelemiseksi suhteellisen kapearunkoinen. Kerrosluvultaan kaksikerroksisilla korttelialueilla asuinrakennuksen on oltava ainakin osittain kahden kerroksen korkuinen.

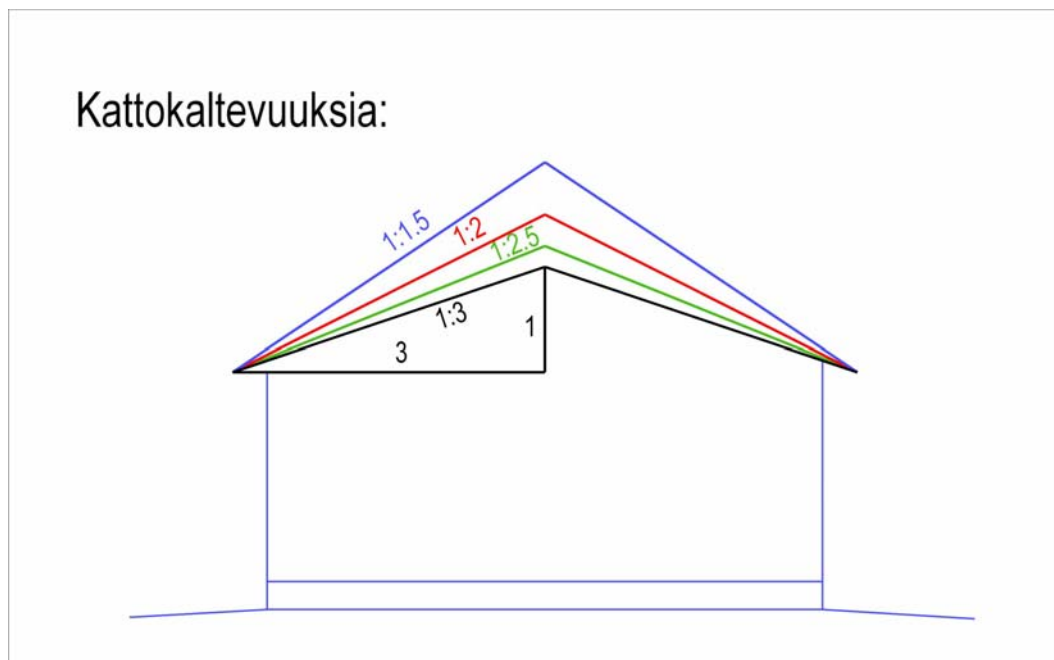
Rinteeseen sijoittamista helpottaa autotallin rakentaminen erillisenä kadun läheisyyteen ja maaston suuntaisena. Useampikerroksisissa ratkaisussa autotalli voidaan sijoittaa myös rakennuksen pohjakerrokseen (kerrosluku II).

Kattomuoto useimmissa kortteleissa on harjakatto tai sen sovellukset. Kattokaltevuus on I -kerroksissa 1:2,5 ja I 2/3 -kerroksisissa 1:1,5 sekä II -kerroksisissa rakennuksissa pääsääntöisesti 1:4. Tonteilla, joilla on mahdollista tehdä pulpettikatto ja harjansuuntaa osoittava viiva on kadunsuuntainen, tulee katon lappeen laskea tontin takaosaa kohti.

Korttelissa 374 tulee kattokaltevuuden olla välillä 1:2,5 – 1:4.

Kortteleissa 380, 381 tonteilla 4 ja 5 sekä 385 tulee käyttää mansardi- eli taitekattoa.

Talousrakennuksen kattokaltevuus on **yleensä 1:2,5** tai milloin kattokaltevuus vaihtelee noudatetaan päärakennuksen kattokaltevuutta, mikäli se on loivempi kuin 1:2,5.

Kuva 8: yleisimmät kattokaltevuudet.

Oheinen kuva 8 havainnollistaa omakotitaloissa yleisemmin käytettyjen eri kattokaltevuuksien suhdetta toisiinsa.

Materiaalit ja värit

Julkisivut: materiaali

Rakennuksessa tulisi olla vain yksi pääasiallinen julkisivumateriaali. Mikäli käytetään lisäksi muitakin materiaaleja, niiden käyttö tulisi rajoittaa lukumäärältään mahdollisimman vähiin, jotta julkisivuista ei tulisi liian rauhattomia.

Rakennusten **pääasiallisena julkisivumateriaalina on käytettävä tiiltä tai rappautta** kortteleissa: 373 - 376. Muissa kortteleissa voi käyttää pääasiallisena julkisivumateriaalina em. lisäksi puuta.

Julkisivut: värit

Tavoitteena on saada alueesta kortteleittain yhtenäinen ja sen luonteeseen so-
piva, mutta kuitenkin kokonaisuutena alueesta julkisivuväritykseltään vaihteleva.

Julkisivujen värityksessä tulee pyrkiä rauhalliseen yleisilmeeseen käyttämällä
rakennuksen pääväreinä korkeintaan 2- väriä. Lisäksi voi käyttää muita värejä
tehosteina talon yksityiskohdissa. Rakennuksen väritys tulisi pyrkiä sopeutta-
maan viereisillä tonteilla olevien rakennusten väritykseen siten, että vältetään
voimakkaiden vastakohtien syntyminen. Nurkka- ja vuorilaudoissa ei tule käyt-
tää korostavia voimakkaita kontrastivärejä. Erillisen talousrakennuksen väritys
tulee olla päärakennuksen mukainen.

Kortteleissa, missä suositellaan vaaleaa väriä, värisävy on suhteellisen vapaasti
valittavissa, mutta ei kuitenkaan pelkkä valkoinen. Tiilijulkisivussa tulee tark-
kaan harkita tiilen ja mahdollisesti tiilen väristä poikkeavan puun suhde sekä
sävyjen yhteensopivuus.

Katto: materiaali

Kattomateriaali on joko tiili(betoni) tai pelti. Katon räystäiden tulisi olla avoräys-
tät ja pituudeltaan sopusuhtaisia.

Katto: värit

Katon väri on joko harmaa, tummanharmaa, ruskea tai punainen. Punaisiin kat-
toihin suositellaan tiili(betoni)katetta, jossa värisävy on useimmiten parempi kuin
peltikatoissa.

Autosuoja ja talousrakennus: materiaali ja värit

Mahdollinen erillinen autosuoja tai talousrakennus rakennetaan samalla periaat-
teella kuin päärakennuskin. Kattomateriaalin tulee olla sama kuin pääraken-
nuksessa. Autosuojan julkisivuväritys valitaan päärakennuksen mukaan sen sä-
vyihin sopivaksi. Erillinen talousrakennus on päärakennuksen sävyä.

6.5 Pihajärjestelyt ja kasvillisuus

Oma piha on pientaloasumisen eräs tärkeimpiä ulottuvuuksia. Hyvän pihan ra-
kentumiseen vaikuttavat ennen kaikkea maaston muoto, ilmansuunnat, raken-
nusten sijoittaminen, asuinhuoneiden avautuminen ja sisäänkäyntien sijainti.
Myös naapurirakennusten sijainnilla on vaikutuksensa. Pihaa suunniteltaessa
kannattaa ottaa huomioon myös mahdolliset vielä rakentamattomat kevyen lii-
kenteen väylät ym. yhdyskuntatekniset rakenteet. Käyttökelpoinen piha liittyy
joustavasti asunnon sisätiloihin palvellen asumisen eri tarpeita kuten oleskelua,
ruokailua ja harrastuksia. Piha voidaan jakaa istutuksiin ja aitauksiin eri toimin-
toja varten. Oleskelu, erilaiset kodinhuoltotehtävät, lasten leikit ja mahdollinen
viljelyharrastus vaativat kukin oman tilansa.

Kadunpuoleisen tulopihan suunnitteluun kannattaa kiinnittää erityistä huomiota,
antaahan se vaikutelman talosta ja sen asukkaista kaikille ohikulkijoille. Pääsi-
säänkäyntiä on hyvä korostaa istutusten, valaistuksen ja pihakiveyksen avulla.

Rinnemaastossa pihaa suunniteltaessa tulee huomioida korkeustasojen vaihtelun vaikutukset etenkin kulkuväyliin. Oleskelutasanteiden paikka tulee huolella tutkia onnistuneen ratkaisun aikaansaamiseksi ja kustannusten vähentämiseksi (ks. kohta 6.1).

Kasvillisuuden suunnittelun lähtökohtana on pihan tavoiteltu luonne ja olemassa oleva kasvillisuus, siksi rakennuspaikoilla kannattaa säilyttää aina tervettä ja elinvoimaista kasvillisuutta, joka liittyy rakennetun ympäristön luonnonympäristöön. Kuitenkaan kaikkea puustoa ei tarvitse eikä voi säilyttää. Pihavalaistus tulee sovittaa pihan luonteen ja toiminnan mukaiseksi.

6.5.1 Kevyet rakennelmat pihapiirissä

Säilytys- ja varastotilat tulee rakentaa ensisijaisesti asuinrakennuksen yhteyteen tai mikäli tontilla on erillisen talousrakennuksen/autosuojan rakennusala, kyseiselle rakennusalueelle rakennusluvan edellyttävänä rakennuksena.

Kevyitä rakennelmia ovat esimerkiksi puutarhavajat, grillikatokset ym. Rakennelmia ei yleensä saa sijoittaa kadun puoleiselle istutettavalle tontin osalle lukuun ottamatta pienehköjä jätekatoksia. Kevyen rakennelman tulee olla yksitasoinen ja sen tulee olla perustuksia lukuun ottamatta eristämätön. Kevyessä rakennelmassa ei saa olla kiinteää lämmityslaitetta. Kevyet rakennelmat tulee rakentaa siten, että ne soveltuvat kaupunkikuvaan ja tontin muuhun rakennuskantaan julkisivu- ja kattomateriaaleiltaan sekä kattomuodoltaan ja ne tulee sijoittaa tontille siten, että ne eivät estä naapuritonttien asemakaavan mukaista toteuttamista eivätkä muutoinkaan aiheuta naapurille haittaa. Rakennelmat tulee sijoittaa asemakaavan osoittamalle rakennusalueelle tai vähintään rakennelman korkeuden osoittaman mitan etäisyydelle naapuritontin rajasta. Rakennelman sijoittaminen edellä mainittua lähemmäksi edellyttää naapuritontin omistajan tai haltijan suostumusta.

Kevyen rakennelman luvanvaraisuudesta / ilmoituksenvaraisuudesta saa neuvoja rakennustarkastajalta. Rakennusjärjestyksessä määrätään kevyiden rakennelmien enimmäismäärästä.

6.5.2 Aitaaminen

Kiinteän aidan rakentaminen vaatii aina luvan asemakaava-alueella. Rajalle rakennettaessa rajanaapureilta tarvitaan tätä varten kirjallinen suostumus. Aitaa ei katsota raja-aidaksi, mikäli rakennetun aidan etäisyys naapurin rajasta on vähintään puolet aidan korkeudesta tai täysikasvuisen istutettava aidan oksisto ja juuristo pysyvät omalla tontilla. Edellä mainittu rakennettua aitaa koskevat asiat koskee myös yli 50 cm korkean tukimuurin rakentamista. Kaupungin omistamaan alueeseen, puistoon tai tonttiin, rajoittuvan tontin osan aitaamiseen haetaan naapurin suostumus teknisen keskuksen kaavoitusyksiköstä (kaavoituspäällikkö tai kaavasuunnittelija).

Aita voi olla rakennettu aita, leikattu pensasaita tai vapaasti kasvavien pensaiden ja puiden muodostama aidanne. Pensasaidan istuttaminen katua tai puistoa vastaan ei vaadi lupaa, mutta aita on kokonaan sijoitettava tontin puolelle. Kadun puolella pensasaita suositellaan istutettavaksi 1 m päähän rajalinjasta tontin puolelle. Pensasaidan tulisi täysikasvuisenakin mahtua tontille eikä se saa kaventaa kadunvarren lumitilaa tai rajoittaa näkyvyyttä. Erityistä huomiota tulee kiinnittää katujen risteys-alueiden näkemävaatimuksiin, joihin liittyvistä ohjeista saa tarkempia tietoja kunnallistekniikan suunnitteluyksiköstä.

Kadunvarsiaidan suunnittelussa tulisi ottaa huomioon naapurien suunnitelmat. Raja-aidat suunnitellaan naapurien kanssa yhteistyössä.

Aitamateriaali on yleensä puu ja värityksessä tulee ottaa huomioon katukuva ja ympäristö. Aidan korkeus on yleensä 120 cm. Jos käytetään korkeampaa suojaaitaa, on se suunniteltava huolellisesti ja käyttö perusteltava. Aitojen rinnemaastoon sijoittaminen vaatii myös huolellista suunnittelua. Ohjeen lopussa on esimerkkinä pari aitatyyppiä, joita voi soveltaa tarpeen mukaan. Aidan rakentamista koskevia määräyksiä on lisäksi rakennusjärjestyksessä.

6.5.3 Kasvillisuus ja istutukset

Olemassa olevaa puustoa tulee säilyttää. Tontilla kasvava nuorikin puusto kannattaa säilyttää niiltä osin kuin se on mahdollista. Paikalla kasvaneet taimet ovat varmasti talvenkestäviä ja kasvavat nopeammin kuin ostotaimet.

Säilytettävät puut tulee rakennusaikana suojata. Alueilla, joissa puustoa on tarkoitus säilyttää, ei saisi varastoida rakennustarvikkeita eikä liikkua koneilla, jotta kasvien juuristo ei vaurioituisi. Rakentamisen aikana, suurten koneiden liikkueissa tontilla puihin syntyy helposti runkovaurioita, jotka huonontavat puun ulkonäköä ja saattavat aiheuttaa lahovian. Yksittäisten puiden runkovaurioita estää parhaiten rungon laudoitus. Tehokkain suoja saadaan aitaamalla säilytettävä alue, jolloin myös pohjakasvillisuudella on mahdollisuus säilyä.

Tarvittaessa puustoa täydennetään ympäristöön soveltuvuin lajein. Tällaisia ovat lehtipuista mm. pihlajat ja vaahtera, havupuista kotimainen mänty ja makedoni-anmänty. Ohjeellinen puiden määrä on yksi puu tontin jokaista 100 m² kohti. Maiseman kannalta on tärkeää, että jokaisella tontilla kasvaa myös selvästi rakennuksia korkeammaksi kasvavia puita. Puut eivät saisi kuitenkaan kauttaaltaan varjostaa naapuruston pihoja. Puiden istuttamista lähelle tonttien välistä rajalinjaa ei suositella.

Pihalla tarvitaan myös pensasistutuksia, tilanjakajiksi, näkö- ja tuulensuojaksi sekä koristeeksi. Pensaslajien tuleva koko ja muut kasvuvaatimukset on syytä selvittää ennen istutusta, jotta saadaan oikea kasvi oikealle paikalle. Pensaslajit valitaan kasvupaikan mukaan. Kuivaan kasvualustaan sopivia ovat mm. vuorimännyt, pensashanhikit ja erilaiset pensasangervot.

Kasvivalintoja tehtäessä on erityisesti syytä pitää mielessä Kruununmaan alueen luontaisesti karu ja kuiva kasvualusta. Varsinaiset puutarhakasvit ja nurmikko tarvitsevat hyvän, uuden kasvualustan menestyäkseen.

Osa pihasta voidaan jättää luonnontilaiseksi. Rikkoutuneen metsänreunan paikkaamiseen ja nurmikon korvikkeeksi tontinosilla voidaan käyttää pensasistutuksia ja maanpeittokasveja. Maanpeittokasveiksi sopivat erilaiset varvut ja muut lamoavat perennat tai pensaat. Sopivia ovat esim. ajuruoho, talvikki, akankaalit ja maksaruohot. Kasveja valittaessa kannattaa pyrkiä löytämään kestäviä kotimaisia lajeja, jotka koristavat pihaa eri vuodenaikoina. Alueen havupuuvaltainen peruspuusto tuo maisemaan talviviheyttä joten istutuksissa voi panostaa kevään, kesän ja syksyn lajistoon. Erityisesti ruskavärit puissa ja pensaissa korostuvat havumetsän tummaa viheyttä vasten.

6.6 Jätehuolto

Jätehuollon osalta on noudatettava Hyvinkään kaupungin yleisiä jätehuoltomääräyksiä. Kiinteistön haltijan on huolehdittava siitä, että kiinteistöllä on asianmukaiset keräysvälineet ja että lajitellut jätteet toimitetaan niille osoitettuihin keräyspisteisiin.

Jäteastiat on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että jäteautolla on esteetön pääsy kymmenen metrin päähän tai lähemmäksi keräilyvälinettä. Keräilyvälineen voi sijoittaa joko autokatokseen tai erilliseen jätekatokseen, johon jätteiden kerääjällä on oltava mahdollisimman vapaa pääsy. Keräilyväline on syytä sijoittaa varjoon ja suojata näköesteellä, kuten aitauksin tai istutuksin esim. liittyen tontin aitaukseen. Aitaukset ja katokset on mitoitettava riittävän väljiksi ja mahdolliset kynnykset on rakennettava niin mataliksi, että keräilyvälineet voidaan joustavasti tyhjentää.

Kiinteistöllä voidaan kompostoida puutarhajätettä. Elintarvikejätettä saadaan kompostoida vain lämpöeristetyssä kompostisäiliössä. Kompostoinnista ei saa aiheutua haittaa terveydelle eikä ympäristölle. Kompostia ei saa sijoittaa ilman naapurin suostumusta viittä metriä lähemmäksi tontin rajaa. Komposti voidaan kuitenkin sijoittaa ilman erillistä naapurin suostumusta rakennusluvassa hyväksyttyyn jätehuollolle varattuun tilaan.

Lisäohjeita jätehuollosta saa Kiertokapula Oy:stä.

6.7 Postin jakelu

Postilaatikko sijoitetaan aitaan tontin sisäänkäynnin tai portin viereen kadulle päin. Aitaan voi myöskin tehdä syvennyksen postilaatikkoa varten. Postilaatikon tulisi olla 100 - 130 cm korkeudella maanpinnasta ja aidan ollessa matalampi, laatikko sijoitetaan yläreunaan.

Rakennuksen kadunpuoleiseen julkisivuun selvästi havaittavaan paikkaan tai kadulle johtavan portin yms. läheisyyteen tulee sijoittaa osoitenumero, joka mie-

lellänsä saisi olla valaistu. Tarkemmat ohjeet ovat kaupungin rakennusjärjestyksessä.

6.8 Asumiseen liittyvä muu toiminta

Omakotitontille sallitaan kaavamääräyksiin oman ammatin harjoittamiseen tarkoitettua ympäristöhäiriötä aiheuttamatonta työ-, toimisto- ja palvelutilaa enintään 5% rakennetusta kerrosalasta. Ympäristöhäiriötä aiheuttamattomilla työtiloilla tarkoitetaan asuintontilla lähinnä sellaisia pieni-muotoisia töitä, joita tehdään yleensä sisätiloissa omaan asumiseen liittyen. Tällaista voi olla vaikka mattojen kudonta, ateljeetoiminta, elektroniikkalaitteiden pienimuotoinen huolto sekä ns. etätö, jota tehdään kotoa käsin atk-laitteilla tai puhelimitse. Toimistotiloja voivat olla isännöintitoimistot, tilitoimistot ym. Palvelutoimintaa ovat esim.: kotikampaamo, lääkärin vastaanotto jne. Työhuone voi olla erillinen, mahdollisesti myös talousrakennuksen yhteydessä toiminnasta riippuen, mutta erillistä verstasta ei tonteille sallita eikä pienehkö kerrosala, (5% on esim. 250 k-m²:stä 12,5 k-m²), tällaiseen riittä.

Kuva 9: havainnekuva Kenraalinkulman asuntoalueesta.

7. RAKENNUSTOIMINTAAN LIITTYVÄ NEUVONTA

Asemakaavaan ja rakentamisohteisiin liittyvä neuvonta:

Kaavoitus

	45 911
Suutarinkatu 2, PL 21, 05801 Hyvinkää	
kaavoituspäällikkö, Päivi Seppälä	459 4619
kaavasuunnittelija, Jari Mettälä	459 4620
 karttatilaukset, piirtäjät	 459 4624 tai 459 4625

Asuntolainat:

Asuntopalvelut	45 911
Kutomokatu 1, PL 86, 05801 Hyvinkää	

Katu- ja maaperäasiat:

Kunnallistekniikka	45 911
Suutarinkatu 2, PL 21, 05801 Hyvinkää	

Jätehuolto:

Kiertokapula Oy, asiakaspalvelu	075 753 0010
---------------------------------	--------------

Kaupunkimittaus, tonttikartat jne:

Kaupunkimittaus	459 4638
Suutarinkatu 2, PL 21, 05801 Hyvinkää	

Rakennuslupa-asiat:

Rakennusvalvonta, asiakaspalvelu	459 4685
Suutarinkatu 2, PL 21, 05801 Hyvinkää	
rakennustarkastaja	459 4680

Vesihuolto:

Hyvinkään Vesi	459 4676
Suutarinkatu 2, PL 21, 05801 Hyvinkää	

Tontin puustoasiat:

kaupunginpuutarhuri	459 4699
Suutarinkatu 2, PL 21, 05901 Hyvinkää	

RAKENTAMISTAPOHJEIDEN LIITTEET:

1. Aitamallitliite 1.
2. Taulukko tonttikohtaisista tiedoista ja ohjeista.....liite 2.
3. Rakentamistapaohjeen liitekartta.....erillinen liitekartta.

Liite 1.

PYLVÄÄT: Galv. suorakulmaputki 60 x 60 mm, seinämä 4 mm,
kiinnitetään 300 x 300 x 500 mm, bet. tukiin

JUOKSUT: 50 x 100 mm, puuta, kiinnitetään pulteilla pylväisiin

SÄLEET: 22 x 100 mm, puuta, kiinnitetään galv. nauloilla juoksuihin

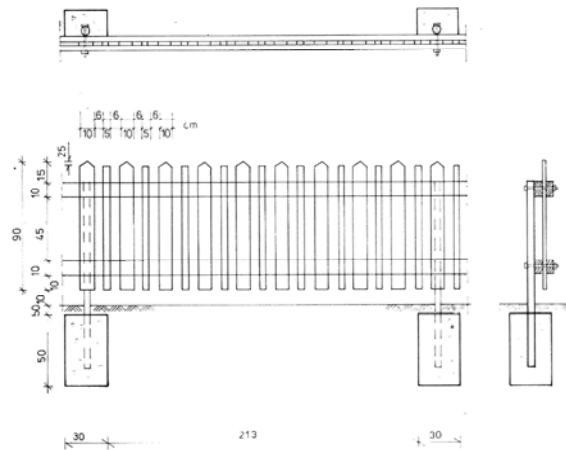
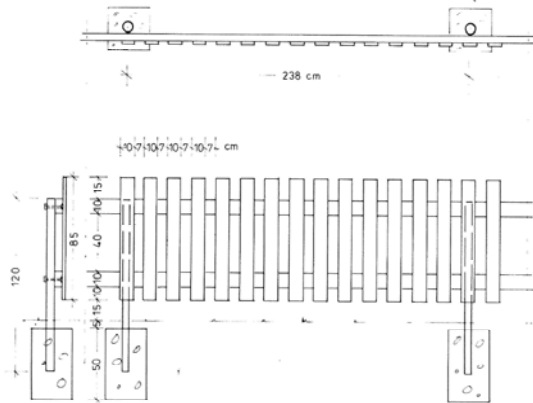
SÄLEVÄLIT: 70 mm

PYLVÄÄT: Galv. suorakulmaputki 60 x 60 mm. seinämä 4 mm.
kiinnitetään 300 x 300 x 500 mm, bet. tukii.

JUOKSUT: 50 x 100 mm, puuta, kiinnitetään pulteilla pylväisiin.

SÄLFET: 22 x 100 mm ja 22 x 50 mm, puuta, kiinnitetään galv.
nauloilla juoksuhiin.

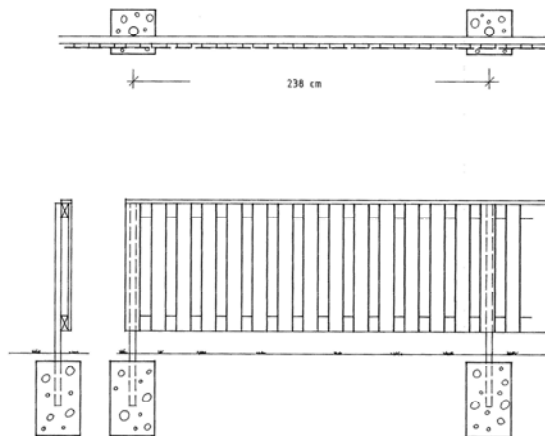
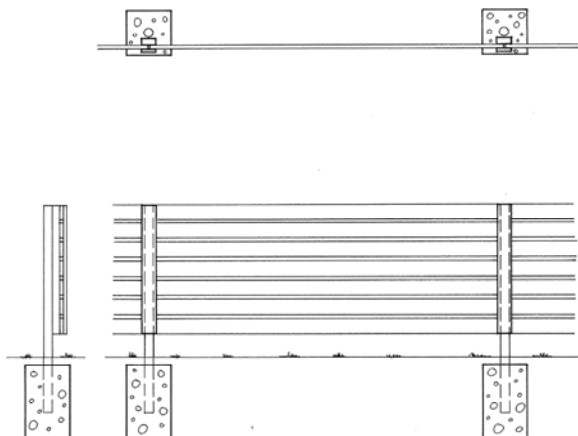
SÄLEVÄLIT: 60 mm.

OHJEET RAKENTAJILLE
AITAMALLIT 1 JA 2
TEKNIikka JA YMPÄRISTÖ

PYLVÄÄT: Galv. suorakulmaputki 60 x 60 mm, seinämä 4 mm,
 kiinnitetään 300 x 300 x 500 mm, bet. tukiin.
 PYSTYJAKOLAUTA: 50 x 100 mm, puuta, kiinnitetään pulteilla pylväisiin.
 VAAKALAUDAT: 22 x 100 mm puuta, 25 - 30 MM raon.
 PYSTYLAUTA: 22 X 100 mm.

PYLVÄÄT: Galv. suorakulmaputki 60 x 60 mm, seinämä 4 mm,
 kiinnitetään 300 x 300 x 500 mm, bet. tukiin.
 JUOKSUT: 50 x 100 mm, puuta, kiinnitetään pulteilla pylväisiin.
 SÄLEET: 22 x 100 mm ja 22 x 50 mm, puuta, kiinnitetään galv.
 nauloilla juoksuihin.
 SÄLEVÄLIT: 70 mm.
 SUOJALAUTA: Aidan levyisenä tai hieman leveämpänä.

OHJEET RAKENTAJILLE
 AITAMALLIT 3 JA 4
 TEKNIikka JA YMPÄRISTÖ

RAKENTAMISTAPAOHJEET / OMAKOTITONTIT: AO

KORTTELIN JA TONTIN NUMERO			TONTIN PINTA-ALA m ²	TONTIN KERROSALA k-m ²	KATTOMUOTO- JA KALTEVUUS	MATERIAALIT		VÄRITYS		
	käyttötarkoitus	kerrosluku				julkisivut	katto	seinät	katto	räystäät, vuorilaudat yms.
373										
1	AO-1	I	1274	319	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	tiili, rappaus	tiili, pelti	valkoinen	ruskea	pääväriin sointuva
2	AO-1	I	1177	294	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	tiili, rappaus	tiili, pelti	valkoinen	ruskea	pääväriin sointuva
3	AO-1	I	1224	306	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	tiili, rappaus	tiili, pelti	valkoinen	ruskea	pääväriin sointuva
4	AO-1	2/3 I	1113	278	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	tiili, rappaus	tiili, pelti	valkoinen	ruskea	pääväriin sointuva
374										
1	AO-1	II	1271	318	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:2,5 - 4$	tiili, rappaus	tiili, pelti	kellertävä	ruskea	valkoinen tai pääväriin sointuva
2	AO-1	II	1103	276	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:2,5 - 4$	tiili, rappaus	tiili, pelti	kellertävä	ruskea	valkoinen tai pääväriin sointuva
3	AO-1	II	1062	266	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:2,5 - 4$	tiili, rappaus	tiili, pelti	kellertävä	ruskea	valkoinen tai pääväriin sointuva
4	AO-1	II	998	250	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:2,5 - 4$	tiili, rappaus	tiili, pelti	kellertävä	ruskea	valkoinen tai pääväriin sointuva
5	AO-1	II	1363	341	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:2,5 - 4$	tiili, rappaus	tiili, pelti	kellertävä	ruskea	valkoinen tai pääväriin sointuva
6	AO-1	II	1340	335	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:2,5 - 4$	tiili, rappaus	tiili, pelti	kellertävä	ruskea	valkoinen tai pääväriin sointuva
7	AO-1	II	1149	287	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:2,5 - 4$	tiili, rappaus	tiili, pelti	kellertävä	ruskea	valkoinen tai pääväriin sointuva
8	AO-1	II	1135	284	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:2,5 - 4$	tiili, rappaus	tiili, pelti	kellertävä	ruskea	valkoinen tai pääväriin sointuva
9	AO-1	II	1070	268	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:2,5 - 4$	tiili, rappaus	tiili, pelti	kellertävä	ruskea	valkoinen tai pääväriin sointuva
10	AO-1	II	1196	299	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:2,5 - 4$	tiili, rappaus	tiili, pelti	vaalea (ei valkoinen)	tiilenpunainen	valkoinen tai pääväriin sointuva
11	AO-1	II	1064	266	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:2,5 - 4$	tiili, rappaus	tiili, pelti	vaalea (ei valkoinen)	tiilenpunainen	valkoinen tai pääväriin sointuva
12	AO-1	II	1008	252	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:2,5 - 4$	tiili, rappaus	tiili, pelti	vaalea (ei valkoinen)	tiilenpunainen	valkoinen tai pääväriin sointuva
13	AO-1	II	1047	262	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:2,5 - 4$	tiili, rappaus	tiili, pelti	vaalea (ei valkoinen)	tiilenpunainen	valkoinen tai pääväriin sointuva
14	AO-1	II	989	247	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:2,5 - 4$	tiili, rappaus	tiili, pelti	vaalea (ei valkoinen)	tiilenpunainen	valkoinen tai pääväriin sointuva
15	AO-1	II	1046	262	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:2,5 - 4$	tiili, rappaus	tiili, pelti	vaalea (ei valkoinen)	tiilenpunainen	valkoinen tai pääväriin sointuva
16	AO-1	II	1126	282	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:2,5 - 4$	tiili, rappaus	tiili, pelti	vaalea (ei valkoinen)	tiilenpunainen	valkoinen tai pääväriin sointuva
17	AO-1	II	1033	258	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:2,5 - 4$	tiili, rappaus	tiili, pelti	vaalea (ei valkoinen)	tiilenpunainen	valkoinen tai pääväriin sointuva
375										
1	AO-1	I	984	246	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	tiili, rappaus	tiili, pelti	valkoinen	harmaa	pääväriin sointuva
2	AO-1	I	1351	338	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	tiili, rappaus	tiili, pelti	valkoinen	harmaa	pääväriin sointuva
3	AO-1	I	942	236	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	tiili, rappaus	tiili, pelti	valkoinen	harmaa	pääväriin sointuva
376										
1	AO-1	2/3 I	1149	287	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	tiili, rappaus	tiili, pelti	tiilenpunainen	harmaa	valkoinen tai harmaa
2	AO-1	2/3 I	1034	259	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	tiili, rappaus	tiili, pelti	tiilenpunainen	harmaa	valkoinen tai harmaa
3	AO-1	2/3 I	1039	260	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	tiili, rappaus	tiili, pelti	tiilenpunainen	harmaa	valkoinen tai harmaa
4	AO-1	2/3 I	1076	269	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	tiili, rappaus	tiili, pelti	tiilenpunainen	harmaa	valkoinen tai harmaa
5	AO-1	2/3 I	1119	280	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	tiili, rappaus	tiili, pelti	tiilenpunainen	harmaa	valkoinen tai harmaa
6	AO-1	2/3 I	1065	266	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	tiili, rappaus	tiili, pelti	tiilenpunainen	harmaa	valkoinen tai harmaa
7	AO-1	2/3 I	984	246	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	tiili, rappaus	tiili, pelti	tiilenpunainen	harmaa	valkoinen tai harmaa
8	AO-1	2/3 I	971	243	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	tiili, rappaus	tiili, pelti	tiilenpunainen	harmaa	valkoinen tai harmaa
377										
1	AO-1	I	1169	292	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	tiilenpunainen	ruskea	valkoinen tai harmaa
2	AO-1	I	1000	250	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	tiilenpunainen	ruskea	valkoinen tai harmaa
3	AO-1	I	1000	250	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	tiilenpunainen	ruskea	valkoinen tai harmaa
4	AO-1	I	1000	250	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	tiilenpunainen	ruskea	valkoinen tai harmaa
5	AO-1	2/3 I	1000	250	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	tiilenpunainen	ruskea	valkoinen tai harmaa
6	AO-1	2/3 I	1052	263	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	tiilenpunainen	ruskea	valkoinen tai harmaa

RAKENTAMISTAPA-OHJEET / OMAKOTITONTIT: AO										
KORTTELIN JA TONTIN NUMERO			TONTIN PINTA-ALA m ²	TONTIN KERROSALA k-m ²	KATTOMUOTO- JA KALTEVUUS	MATERIAALIT		VÄRITYS		
	käyttötarkoitus	kerrosluku				julkisivut	katto	seinät	katto	räystäät, vuorilaudat yms.
378										
1	AO-1	2/3 I	1000	250	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	valkoinen	tumman harmaa	pääväriin sointuva
2	AO-1	2/3 I	1000	250	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	valkoinen	tumman harmaa	pääväriin sointuva
3	AO-1	2/3 I	1000	250	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	valkoinen	tumman harmaa	pääväriin sointuva
4	AO-1	2/3 I	984	246	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	valkoinen	tumman harmaa	pääväriin sointuva
379										
1	AO-1	I	1054	264	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	siniharmaa	tiilenpunainen	valkoinen tai pääväriin sointuva
2	AO-1	I	1080	270	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	siniharmaa	tiilenpunainen	valkoinen tai pääväriin sointuva
3	AO-1	I	1099	275	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	siniharmaa	tiilenpunainen	valkoinen tai pääväriin sointuva
4	AO-1	I	1084	271	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	siniharmaa	tiilenpunainen	valkoinen tai pääväriin sointuva
5	AO-1	I	985	246	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	siniharmaa	tiilenpunainen	valkoinen tai pääväriin sointuva
6	AO-1	I	967	242	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	siniharmaa	tiilenpunainen	valkoinen tai pääväriin sointuva
380										
1	AO-1	II	995	249	mansardikatto	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	valkoinen	harmaa	pääväriin sointuva
2	AO-1	II	997	249	mansardikatto	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	valkoinen	harmaa	pääväriin sointuva
381										
1	AO-1	II	1041	260	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:4$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	punainen	harmaa	valkoinen tai pääväriin sointuva
2	AO-1	II	1017	254	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:4$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	punainen	harmaa	valkoinen tai pääväriin sointuva
3	AO-1	II	1079	270	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:4$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	punainen	harmaa	valkoinen tai pääväriin sointuva
4	AO-1	II	1111	278	mansardikatto	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	valkoinen	harmaa	pääväriin sointuva
5	AO-1	II	1053	263	mansardikatto	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	valkoinen	harmaa	pääväriin sointuva
382										
1	AO-1	I	1196	299	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:3$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	punainen	harmaa	valkoinen tai harmaa
2	AO-1	I	1060	265	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:3$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	punainen	harmaa	valkoinen tai harmaa
383										
1	AO-1	I	1000	250	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:4$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	kellertävä	tiilenpunainen	valkoinen tai pääväriin sointuva
2	AO-1	I	1000	250	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:4$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	kellertävä	tiilenpunainen	valkoinen tai pääväriin sointuva
3	AO-1	I	1000	250	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:4$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	kellertävä	tiilenpunainen	valkoinen tai pääväriin sointuva
4	AO-1	I	1000	250	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:4$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	kellertävä	tiilenpunainen	valkoinen tai pääväriin sointuva
5	AO-1	I	1000	250	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:4$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	kellertävä	tiilenpunainen	valkoinen tai pääväriin sointuva
6	AO-1	II	1066	267	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:4$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	valkoinen	tiilenpunainen	pääväriin sointuva
7	AO-1	II	1154	289	harja- tai pulpettik.; $\alpha = 1:4$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	valkoinen	tiilenpunainen	pääväriin sointuva
384										
1	AO-1	I 2/3	1145	286	harjakatto; $\alpha = 1:1,5$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	vaalea (ei valkoinen)	harmaa	valkoinen
2	AO-1	I 2/3	1279	320	harjakatto; $\alpha = 1:1,5$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	vaalea (ei valkoinen)	harmaa	valkoinen
3	AO-1	I 2/3	1027	257	harjakatto; $\alpha = 1:1,5$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	vaalea (ei valkoinen)	harmaa	valkoinen
385										
1	AO-1	II	1040	260	mansardikatto	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	vaalea (ei valkoinen)	tiilenpunainen	valkoinen
2	AO-1	II	1130	283	mansardikatto	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	vaalea (ei valkoinen)	tiilenpunainen	valkoinen
3	AO-1	II	1094	274	mansardikatto	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	vaalea (ei valkoinen)	tiilenpunainen	valkoinen
4	AO-1	II	1080	270	mansardikatto	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	vaalea (ei valkoinen)	tiilenpunainen	valkoinen
5	AO-1	II	1080	270	mansardikatto	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	vaalea (ei valkoinen)	tiilenpunainen	valkoinen
6	AO-1	II	1092	273	mansardikatto	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	vaalea (ei valkoinen)	tiilenpunainen	valkoinen
386										
1	AO-1	I	967	242	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	vihertävä	harmaa	valkoinen
2	AO-1	I	943	236	harjakatto; $\alpha = 1:2,5$	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	vihertävä	harmaa	valkoinen

RAKENTAMISTAPAOHJEET / OMAKOTITONTIT: AO										
KORTTELIN JA TONTIN NUMERO			TONTIN PINTA-ALA m ²	TONTIN KERROSALA k-m ²	KATTOMUOTO- JA KALTEVUUS	MATERIAALIT		VÄRITYS		
	käyttötarkoitus	kerrosluku				julkisivut	katto	seinät	katto	räystäät, vuorilaudat yms.
387										
1	AO-1	I 2/3	1000	250	harjakatto; α = 1:1,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	vaalea (ei valkoinen)	ruskea	valkoinen tai vaalean harmaa
2	AO-1	I 2/3	1043	261	harjakatto; α = 1:1,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	vaalea (ei valkoinen)	ruskea	valkoinen tai vaalean harmaa
3	AO-1	I 2/3	1116	279	harjakatto; α = 1:1,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	vaalea (ei valkoinen)	ruskea	valkoinen tai vaalean harmaa
4	AO-1	I 2/3	1060	265	harjakatto; α = 1:1,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	vaalea (ei valkoinen)	ruskea	valkoinen tai vaalean harmaa
5	AO-1	I 2/3	1120	280	harjakatto; α = 1:1,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	vaalea (ei valkoinen)	ruskea	valkoinen tai vaalean harmaa
6	AO-1	I 2/3	1120	280	harjakatto; α = 1:1,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	vaalea (ei valkoinen)	ruskea	valkoinen tai vaalean harmaa
388										
1	AO-1	2/3 I	1231	308	harjakatto; α = 1:2,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	kellertävä	tiilenpunainen	valkoinen tai pääväriin sointuva
2	AO-1	2/3 I	1006	252	harjakatto; α = 1:2,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	kellertävä	tiilenpunainen	valkoinen tai pääväriin sointuva
3	AO-1	2/3 I	1000	250	harjakatto; α = 1:2,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	kellertävä	tiilenpunainen	valkoinen tai pääväriin sointuva
389										
1	AO-1	I	1058	265	harjakatto; α = 1:2,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	siniharmaa	tiilenpunainen	valkoinen
2	AO-1	I	989	247	harjakatto; α = 1:2,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	siniharmaa	tiilenpunainen	valkoinen
390										
1	AO-1	I	1086	272	harjakatto; α = 1:1,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	vihertävä	harmaa	valkoinen
2	AO-1	I	1000	250	harjakatto; α = 1:1,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	vihertävä	harmaa	valkoinen
3	AO-1	I	1080	270	harjakatto; α = 1:1,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	vihertävä	harmaa	valkoinen
391										
1	AO-1	I 2/3	1002	251	harjakatto; α = 1:2,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	kellertävä	tumman harmaa	valkoinen tai harmaa
2	AO-1	I 2/3	1045	261	harjakatto; α = 1:2,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	kellertävä	tumman harmaa	valkoinen tai harmaa
392										
1	AO-1	I 2/3	956	239	harjakatto; α = 1:2,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	kellertävä	tumman harmaa	valkoinen tai harmaa
2	AO-1	I 2/3	981	245	harjakatto; α = 1:2,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	kellertävä	tumman harmaa	valkoinen tai harmaa
393										
1	AO-1	I	1030	258	harjakatto; α = 1:2,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	punainen	harmaa	valkoinen tai harmaa
394										
1	AO-1	I	1101	275	harjakatto; α = 1:2,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	punainen	harmaa	valkoinen tai harmaa
2	AO-1	I	1104	276	harjakatto; α = 1:2,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	punainen	harmaa	valkoinen tai harmaa
395										
1	AO-1	I	955	239	harjakatto; α = 1:2,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	harmaa	tiilenpunainen	valkoinen
2	AO-1	I	975	244	harjakatto; α = 1:2,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	harmaa	tiilenpunainen	valkoinen
3	AO-1	I	976	244	harjakatto; α = 1:2,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	harmaa	tiilenpunainen	valkoinen
396										
1	AO-1	I	1102	276	harjakatto; α = 1:2,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	siniharmaa	tiilenpunainen	valkoinen
397										
1	AO-1	I	974	244	harjakatto; α = 1:2,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	harmaa	tiilenpunainen	valkoinen
2	AO-1	I	988	247	harjakatto; α = 1:2,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	harmaa	tiilenpunainen	valkoinen
3	AO-1	I	1074	269	harjakatto; α = 1:2,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	harmaa	tiilenpunainen	valkoinen
398										
1	AO-1	I	1008	252	harjakatto; α = 1:2,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	punainen	harmaa	valkoinen tai harmaa
2	AO-1	I	1159	290	harjakatto; α = 1:2,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	punainen	harmaa	valkoinen tai harmaa
3	AO-1	I	1000	250	harjakatto; α = 1:2,5	puu, tiili, rappaus	tiili, pelti	punainen	harmaa	valkoinen tai harmaa

	RAKENNUSALA.		RAKENNUKSEN PÄÄASIAALLISTA HARJAN SUUNTAA OSOITTAVA VIIVA.
	NUOLI OSOITTAA RAKENNUSALAN SIVUN TAI SIVUT, JOHON RAKENNUS ON RAKENNETTAVA KIINNI.		AUTON SÄILYTYSPAIKAN / TALOUSRAKENNUKSEN RAKENNUSALA.
	KATTOKALTEVUUS.		
	HARMAA / KATTO TIILENPUNAINEN.		SINIHARMAA / KATTO TIILENPUNAINEN.
	TIILENPUNAINEN / KATTO HARMAA.		TIILENPUNAINEN / KATTO RUSKEA.
	VALKOINEN / KATTO TUMMANHARMAA.		VALKOINEN / KATTO HARMAA.
	VALKOINEN / KATTO TIILENPUNAINEN.		VALKOINEN / KATTO RUSKEA.
	VAALEA / KATTO RUSKEA.		VAALEA / KATTO TIILENPUNAINEN.
	VAALEA / KATTO HARMAA.		KELLERTÄVÄ / KATTO RUSKEA.
	KELLERTÄVÄ / KATTO TIILENPUNAINEN.		KELLERTÄVÄ / KATTO TUMMAN HARMAA.
	PUNAINEN / KATTO HARMAA.		VIHERTÄVÄ / KATTO HARMAA.

	ERILLISPENTTALAJEN KORTTELIALUE. TONTILLE SAA RAKENTAA YHDEN ASUNNON.		AUTOSÄILYTYSPAIKAN JA TALOUSRAKENNUKSEN RAKENNUSALUE.
	LÄHIYÖKISTYSLUOKE.		ISTUTETTAVA ALUEEN OSA.
	LEIKKIPUISTO.		PUUN JA PENSAISN ISTUTETTAVA ALUEEN OSA.
	SUOJAVIHERALUE.		KATU.
	SUOJAVIHERALUE, JOLLE TULEE RAKENTAA MELUESTE. ALUEELLE SAA SUOJITTA PUHTAITA KAIUU- JA MUITA VASTAAVIA MAAMASSOJA, JOISTA MUODOSTUU LIKENNEMELUA VAIMENTAVA MELUVALLI. ALUEELLE ON ISTUTETTAVA PUITA JA PENSÄITÄ.		OHJEELLINEN KEVYENLIIKENTEEN VÄYLÄ.
	KORTTELIN, KORTTELINOSAN JA ALUEEN RAJA.		OHJEELLINEN ULKOILUREITTIÄ VARTEN VARATTU ALUEEN OSA.
	OSA-ALUEEN RAJA.		KATUALUEEN RAJAN OSA, JONKA KOHDALTA EI SAA JÄRJESTÄÄ AJONEUVOLIITTYMÄÄ.
	OHJEELLINEN TONTIN RAJA.		MUUNTAMON RAKENNUSALUE. ALUEELLE SAA RAKENTAA YHDEN ENINTÄN 12 M ² SUURUISEN JA 3 M KORKEAN MUUNTAMORAKENNUSKUN.
4	KAUPUNGINOSAN NUMERO.		SUOJELTAVA ALUEEN OSA, JOLLA SIIJAITSEE MUISTOMEKKI.
AHD	KAUPUNGINOSAN NIMI.		JOHTOA VARTEN VARATTU ALUEEN OSA.
377	KORTTELIN NUMERO.		
7	OHJEELLISEN TONTIN NUMERO.		
AHDENKALU	KADUN, KATUAIKION, TORIN TAI PUISTON NIMI.		YLEISET MÄÄRÄYKSET:
200	RAKENNUSOIKEUS KERROSALANELIOMETREINÄ.		AO-1 - ALUEET:
I	ROOMALAINEN NUMERO OSOITTAA RAKENNUSTEN, RAKENNUKSEN TAI SEN OSAN SUURIMMAN SALLITUN KERROSLUVUN.		RAKENNUKSET TULEE JULKISUV- JA KATTOMATERIAALIEN SEKÄ KATTOMUODON SUUTTEEN RAKENTAA KORTTELEITTAIN YHTENÄISTÄ RAKENNUSTAPAA NOUDATTAEN.
2/3 I	MURTOLUKU ROOMALAISEN NUMERON EDESSÄ OSOITTAA, KUINKA SUUREN OSAN RAKENNUKSEN SUURIMMAN KERROKSEN ALASTA SAA KAAVASSA LUKUMÄÄRÄLTÄÄN MANNITUJEN KERROSTEN ALAPUOLELLA OLEVASTA TILASTA KERROSLUVUN ESTÄMÄTTÄ KÄYTTÄÄ KERROSALAAN LASKETTAVAKSI TILAKSI.		JULKISUVUN TAI SEN OSAN, JOHON TULEE RAKENNUKSEN PÄÄKUKUNOITA, TULEE OLLA VÄHINTÄÄ VIIDEN METRIN ETÄISYDELLÄ NAAPURITONTIN RAJASTA.
12/3	MURTOLUKU ROOMALAISEN NUMERON JÄLJESSÄ OSOITTAA, KUINKA SUUREN OSAN RAKENNUKSEN SUURIMMAN KERROKSEN ALASTA SAA KAAVASSA LUKUMÄÄRÄLTÄÄN MANNITUJEN KERROSTEN YLÄPUOLELLA OLEVASTA TILASTA KERROSLUVUN ESTÄMÄTTÄ KÄYTTÄÄ KERROSALAAN LASKETTAVAKSI TILAKSI.		TONTTIN AITAUKSESSA ON NOUDATETTAVA YHTENÄISTÄ KÄYTTÄNTÖÄ.
e = 0.25	TEHOKKUUSLUKU ELI KERROSALAN SUHDE TONTIN PINTA-ALAAN.		TONTILLE SAA VARATA OMAN AMMATIN HARJOITAMISEEN TARKOITETTUA YMPÄRISTÖHARJOITUSTA AIEHEUTTAMATONTA TYÖ-, TOIMISTO-, PALVELUTILAA ENINTÄN 5 % RAKENNETUSTA KERROSALASTA.
	RAKENNUSALUE.		KORTTELIN OLEMASSAOLEVAA KASVILLSUUTTA ON SUOJELTAVA JA SÄILYTETTÄVÄ RAKENTAMATTA JÄÄVÄT TONTIN OSAT, JOITA EI KÄYTETÄ KULKUTIEINÄ TAI AUTOJEN PAKOITUKSEEN, ON ISTUTETTAVA.
			TONTIN KAIKKIIN OSIIN ON OLTAVA KADULTA VÄHINTÄÄN KOLME METRIÄ LEVEÄ KULKUAIKIO.
			AUTOPAIKKOJA ON VARATTAVA SEURAAVASTI:
			AO-1 - ALUEET:
			- 2 AUTOPAIKKAA / ASUNTO.

[illegible]

HYVINKÄÄN KAUPUNKI
TEKNIikka JA YMPÄRISTÖ
KAAVOITUS / JTM
11.09.2009